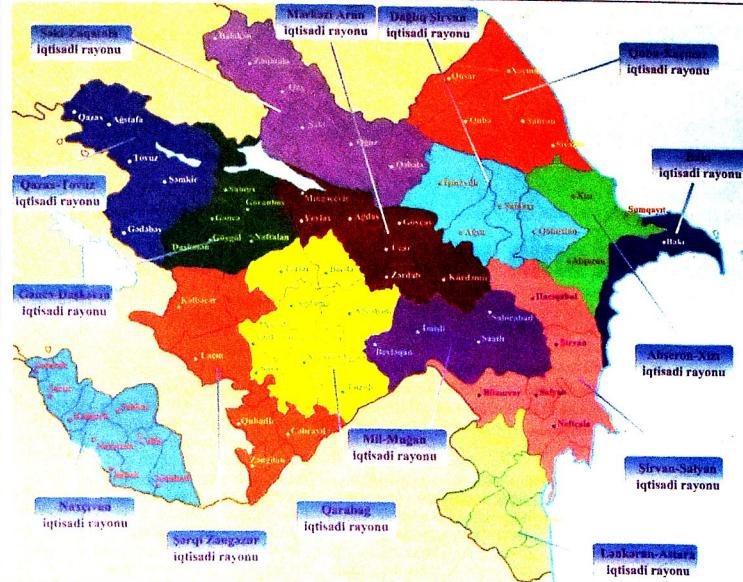

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin siyasi kursunun çox mühüm istiqamətlərindən bilinci davamlı struktur və institutionalislahatların aparılması təşkil edir. Bu, həm milli maraqlara əsaslanır, həm də müasir çağınşırıla adekvatdır. Ümumiyyətə, Azərbaycanın yaradığı reallıqları iqtişadı, sosial və inzibati idarəetmə sahəsində mühüm adımlarının atılmasını zəruri edir. 2018-ci ilin aprelində prezident seçkilərində yenidən xalqın etirafını qazanan dövlətimizin başçısı İlham Əliyev andığında ölkə hökəyinin bütün sahələrinə əhatə edəcək dərin islahatların, yeni siyasi konfiqurasiyanın anonsunu vermişdi. Ətən dörd il ərzində Azərbaycan böyük inkişaf yolу keçmiş, idarəetmədə mühüm yeniliklər baş vermiş, bununla yanşı, inqilabçı səciyyəyi daşıyan islahatlar konsepsiyasına, zamanın çağırışlarından irəli gələn kənd siyasetinə uyuşగılara şartlılarından başqa göstəricilərə nail olmuşdur.

Ölkemizde dövlət idarəciliyinin təkmiləşdirilməsi məqsədilə həyata keçirilən struktur İslahatları əsindən qıda qəder həyata keçirilən darin hüquq və institusional İslahatlarının davamı kimi xarakterlərə edilmişdir. Azərbaycan dinamik və hərtərlər inkişaf edən ölkədən bu və inkişafda dərəcən struktura malik olan optimallı idarəetmə tələb edir. Məqsəd əldə edilən nailiyyatların davamlılığının təmin etməklə, galacək üçün dəhaməralı şərtlər formallaşdırılmalıdır. Ona görə də, bir-biri ilə paralel olan, yaxud samarəlilikli arzu edilən səviyyədən aşağı olan struktur vadilərinin ləğv edilməsi, birləşdirilməsi və ya dəhəcə mexanizmlərləri-

Struktur islahatları, siyasi, iqtisadi islahatlar, məsuliyyətin gücləndirilməsi ilə bağlı tədbirlər, şəffaflıq - bütün bunlar hamisi ölkəyə böyük faydalara gətirir, həm siyasi, həm də iqtisadi.

**İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.**

Siyasi iradə, məqsədyönlü islahatlar, davamlı inkisaf

əvəzlənməsi idarəetmənin aktual tələbi kimi meyda-na çıxır. Prezident İlham Əliyevin Fərmanı ilə heyata keçirilən struktur islahatları da məhz bu sahənin tənzimlənilməsinə təmİN etmək məqsədi daşıyır. Heyata keçirilən islahatlar idarəetmənin optimallaşdırılması ilə yanaşı, onun səmərallılığını de artıraraq davamlı həll almışdır.

Azərbaycanda uğurlu inqşaf siyaseti bütün sahələrdə nüaliyyətlər alıcı edilmişdir. Dövlətimizin başçısının heyatı keçirdiyi uğurlu gənclər siyaseti kadr və institutional istahətlər zamanı da dəqiqətədə saxlanır. Dövlət idarəciliyinin sistemindən təkmil-ləşdirilməsi istiqamətdində atılan addımlar zamanı, ilik növbədə xalqın və dövlətin məraqları, mili manəfələr nəzərə alınır. Dövlət idarəetmə sisteminde son illər hayata keçirilən struktur istahətləriñin çarpışmasında gənc kadrların rəhbər vəzifələrini iðali qərçəməsi rəhbərliyə qarşılığın və müsbət nticələrinə verir. Bu, ölkənin inkişafında gənclər olan böyük inanım və etibarın təzahüründür. Azərbaycan Prezidenti tərəfindən son dövrlərdə aparılan struktur və kadr istahətləri iqtisadiyyatımızın güclənməsinə, regionları sosial-iqtisadi inkişafının daha da sürətləşdirilməsi yol açır. Prezident İlham Əliyev bütün kadrlarla, o cümlədən məmərlərlə yüksək tələbkarlıq və prinsipiellilik yanaşıdır. Dövlətimizin başçısı vəzifəyə yəni təyin etdiyi kadrların qarşısında məsləhət bəlli gəlir: ümumi idarəetmə işləri müasir standartlara uyğunlaşdırılmalıdır, şəhər və rayonlarda, ilik növbədə iqtisadi inkişafə nail olunmalıdır, məşqulluq problemlərinə həllini tapmalıdır. Əsas tələbələrin bini de xalqın xidmətiçi olmuş, vətəndaşlarla təməs platformunu genişləndirməkdir. Bu gün ister idarəetmə sahəsində, isterse da sosial-iqtisadi, elmi-mədəni və ictihai həyətində gənc kadrların aparıcı rol oynaması ölkəmizin inkişafının tərəfinin inməsi baxımından strateji şəhər miyalı kəşp edir.

Dovlet başçısının iqtisadiyyatın liberallaşdırılmasına istiqamətindən atıldıq adımların on islahatçı ölkə kinx-nüfuzu artan Azərbaycanın galəcək yüksəlişini üçün güclü baza formalasdır. Bu islahatlarla vergi, gəmə rüx sistemindəki yeniliklər, qeyri-rasmi məşğulluluğundan aradan qaldırılmışla işlənən vergi sisteminde edilən dəyişikliklər, kölgə iqtisadiyyatına qarşı mübarəzənin gücləndirilməsi, o cümlədən mikro və kiçik sahibkarlığın işleyən üçün yeni vergi güzəştlərinin tətbiqi həyata keçirildi ki, bu da sahibkarların vergi güzəştlərinə və istifadə imkanlarının genişləndirilməsinə şərəfən. Beynəlxalq reytinq təskilatları, maliyyə qurumlarının hesabatlarında 2020-ci və 2021-ci illərin üçün Azərbaycanın 3 faizden çox iqtisadi artıma təsdiq etdiyi olacaq proqnozlardırındır. Bu da təbii ki, iqtisadi artım tempinin yüksəkləşməsi demək idir. Yeni canab İlham Əliyevin islahatları nəticə etibarla qarsıdaşıñi artırmaq Azərbaycana iqtisadi inkişaf baxımından yeni imkanlar yaratdı. Əldə edilən bu imkanlar bütün sahələrdə dəyişikliklər və bərəvesmisi təmin etdi və inkişafla bağlı müsbət dinamikanı şərfləndirdi. Ümumiyyətlə, son 19 il erzində canab İlham Əliyevin həyata keçirildiyi islahatlar, ilki növbədə, iqtisadiyyatın səmərəliliyinən daha da artırılması məqsədilə xidmət etmişdir. Bu istiqamətdən əlkədə institusional və tənzimləyici çərçivə təkmilləşdirilmiş, mülli iqtisadiyyatın özüyən olaraq təsərrüfat strukturlarında idarəetmənin sağlam prinsiplərə esaslı-

Aparılan məqsədöyölü islahatlar nticəsində digər

Aşağıda mevcut olan İslamiyetin işbirliği ile sahalar kimi, aqar saha da özünün dinamik inkişafı ile mövcud çağıştırla cavab verek keyifliyətli işlər mərhələyə daxil olub. Dövlət başçısının qəbul etdiyi qarşılarda aqar sahanın inkişafı ilə bağlı işlər görülüb, bu sahəye dövlət destəyi gücləndiriləndi. Güzəştli şərtlərə gubrələr, yanacaq, subsidiyalardan tətbiq edilən texnika vəriller. Azərbaycan bu sahada dördüncü ölkəyidir. Sonda fermerlər dəstək basimından qabaqcıl olmaqla

Həyata keçirilən struktur
dəyişiklikləri idarəetmənin
optimallaşdırılması ilə yanaşı, onun
səmərəliliyini də artırır

keleləndir birləşdir. Bu istiqamətlərdən biri idarəetmə sistemində cəvikkiliyi və səmərəliliklə artırılmışdır. Bu çərçivədə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin rəng bölmələrin inzibati strukturundan xidmet kurumları olan Dövlət Ağrar İnkıfaz Mərkəzlərinə (DAM) qeydlər. DAM-larda "vahid pancar" principinə uyğun olaraq fermələr 70-ə yaxın xidmet göstərir. Fermərlərin qayğı və problemlərini da yaxından dinləmək üçün bütün rəyonlarda və nazirliyin aparatında Fermərlər Şurasaları açıq sahədə 11 assosiasiya təşkil edilir. Ağrar İnkıfaz Mərkəzləri hərəkatlı formalarlaşdırılır. Dövlət dəstəyinin fermələr üçün daha elçətan olması, subsidiyaların veriliməsində şəffätiyi və cəvikkiliyi temin etmək üçün Elektron Kənd Təsərrüfatı Sisteminin işlətməsi, fermərlərin resurs və xidmətlərinə təminatının daha da yaxşılaşdırılması, yerli istehsal potensialının daha da gücləndirilməsi bu sahədə asas prioritetlərdəndir. Hazırda müvafiq xidmətlər və təchizat üzrə bazanızın daha da gücləndirilməsi hesabına taxi və pambıq istehsalı üzrə məhsuldarlığın yüksəldilmesi, eyni zamanda istehsal hacminin artırılması üçün zəruri tədbirlər görülür. Həmçinin yenimeye bağlarının salınması, o cümlədən findiq, badam, qoz və zeytin bağlarının genişləndirilməsi da vacib mesełələrdəndir. Heyvandarlıq sahəsində istehsal potensialının gücləndirilməsinin asas vəsaiti kimi intensiv flora modelinin genişləndirilmesi bu sahə üzrə doqquz sıxışatının eəsasıdır. Həmçinin istiqamətlərdən biri da ağrada innovasiyaların daha geniş tətbiqinə nail olunmasıdır. Ağrar innovasiyalar hər zaman bütün dünyada ərzəq təhlükəsizliyinin temin olunması üçün on böyük vəsaitdir.

İqtisadiyyatın bir çox sahələrində olduğu kimi, tu-

rızım sahadasında da bir sıra irşaliyeler müşahidə olunur. Azərbaycan bu sahada kifayət qədər geniş perspektivlərə malik olan ölkə hesab olunur. Turizm inkişafında mühüm addımların olması bir Prezident İlham Əliyevin 2016-ci il 6 dekabr tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında ixtisaslaşmış turizm seyahətinin inkişafına dair Stratəji Yol Xəritəsi" şəhərinə əsaslı olub. Bu mühümənənədə ilk avval 2020-ci, dəha sonra isə 2025-ci il qədər turizmə bağlı hədəflər (ümumiyyətdə 4 hədəf), prioritətlər və tədbirlər müəyyən olunub. Son illar dövlət səviyyəsində Azərbaycan turizmə göstərişlərindən dəqiqət barəcə nümunəsiz Prezident İlham Əliyevin 2018-ci il 20 aprel tarixli

ham İlçiyevin 2018-ci il 20 aprel tarixi "Mədəniyyət və turizm sahəsində dövlət idarəciliyinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bazi (ed-) birler haqqında Serəncam"ınə əsasən Azərbaycan Dövlət Turizm Agentliyinin yaradılmasına CLUB. Agentlik turizm sahəsində vahid dövlət siyasetinin formalaşdırılması və həvətci keçirilməsi, tu-

İttifaqımızı verya həyata keçirməş, tərəzini sahədəsində normaya rətfa fealiyyətin icrası, dövlət tənzimləməsi, dövlət nazarıti və əlaqlı orqanlırmış, turizmin inkişafı meqsədli digər dövlət orqanları, müəssisələri və təşkilatları, habelə fiziki və hüquqi şaxşalar, o cümlədən beynəlxalq və qeyri-hökumət təşkilatları arasında əlaqlı fealiyyəti tamın etmək, orqurlarının arazilərindən məqsədönlü istifadəni təşkil etmək istiqamətlərdə fealiyyət göstərir. Agentlik tərəfindən 2023-cü ilə kimli regional turizmle bağlı inkişaf strategiyasının hazırlanması, Azərbaycan bölgələrdə Dövlət Turizm Agentliyinin və Azərbaycan Turizm Bürosunun yeni inzibati strukturunun yaradılması da daxili olmaqla müüm işlər davam eddirilir. Həzirdə işğaldən azadlaşdırılmış ərazilərlənən, gələcək inkişafının tamınlanmasına, zəruri infrastrukturun yaradılmasına və əhalinin doğma torpaqlarına qayğıdu istiqamətində genişmiş yaslı tədbirlər həyata keçirilir. Qeyd edilən ərazilərinin zəngin iqtisadi potensialından, təbii sərvətlərləndən və geniş turizm imkanlarından səmərci istifadə etmək məqsədilə Prezident İlham Əliyev tərəfindən istiqsası rayonların yeni bölgüsü həyata keçirilər. Qaraabağ (Xankəndi şəhəri, Ağcabədi, Ağdam, Bərdə, Füzuli, Xocalı, Xocavənd, Şuşa və Tərtər rayonları) və Şərqi Zəngəzur istiqsası rayonu (Cəbrayıllı, Kəlbəcər, Qubadlı, Ləçin və Zəngilan rayonları) istiqsası rayonları yaradılıb. Bu istiqsası rayonlarının təbii ehtiyatları, təbii gözəlliklərli, tərəzə abidələri gələcəkdə bu ərazidə turizmین bir çox növünərinin inkişaf etdirilmək imkanı verəcək. Bu bölgəyə bir çox turizm məşrүətlərinin hazırlanması və həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub. Eyni zamanda, gələcəkdə bölgədə yerləşən bir çox dini abidələrin bərpası burada dini turizm inkişafına da təşəvvür verəcək.

**Mustafa KAMAL,
"Respublika".**